

EXPERT MEETING SPORT

22 januari 2015

Voorzitter: mevrouw A.K. Kuik

Aanwezige raadsleden: de dames W. Paulusma (D66), N.G.J. Temmink (SP), B. Enting (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), P. Brouwer (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heren A.J. Wonink (D66), D.J. van der Meide (PvdA), J.R. Honkoop (VVD), J. Boter (VVD), A. Sijbolts (Stadsparij), M. Bolle (CDA), A. Banach (Student en Stad) en H. Roeters (Partij voor de Dieren)

Spreekers namens de sportclusters: dhr. B. Reudink (Sportkoepel), dhr. J. van Gelder (ijs), dhr. J. Doornbosch (zaalsport/vechtsport), dhr. J. Buitenhuis (voetbal), mevr. E. in 't Veldt (zwemmen), dhr. H. Wienen (veldsport), dhr. J. Caro (tennis), dhr. J. Gerritsen (atletiek)

Spreekers vanaf de publieke tribune: mevr. L. Hoexum (Turnver. Kracht en Vriendschap), dhr. L. Verhofstad (Groninger Kanovereniging, polosectie), dhr. M. Dijkman (judo)

Griffier: mevrouw G. Mulder

1. Opening en inleiding

De voorzitter:

- Opent de vergadering en legt uit wat het doel is van deze bijeenkomst: een goed beeld verkrijgen van de Groninger sportverenigingen en de problematiek waarmee zij te maken hebben, alsmede van hun visie op het sportbeleid.

De heer Reudink:

- Leidt in namens de sportkoepel Groningen. Per cluster zullen de sportverenigingen vertellen over welke zaken zij zich zorgen maken en welke kansen zij zien.
- De sportverenigingen zijn blij met de uitgestoken hand die de gemeente biedt en pakken deze graag aan. Zowel gemeente als sportverenigingen hebben blijkbaar de ambitie te komen tot een gedragen en uitvoerbaar sportbeleid. Ook is het een goed signaal dat de wethouder heeft aangegeven een rondje langs sportvelden te willen maken.
- De voornaamste taak van de sportverenigingen is zoveel mogelijk mensen aan het sporten krijgen en houden. Sport levert veel op: investeren in jezelf, een betere gezondheid, sociale contacten, een uitlaatklep en de mogelijkheid vrijwilligerswerk te doen. Sportverenigingen leveren ook een breed maatschappelijk resultaat. Sport levert een bijdrage aan de sociale cohesie tussen burgers, voorkomt hanggroep jongeren, stimuleert de fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen en levert een gezondere en tevredener bevolking op. Voorkomen is beter dan genezen.
- De besturen van de sportverenigingen hebben het niet gemakkelijk. De financiën staan onder druk door teruglopende sponsorinkomsten, een hogere contributieafdracht aan de bonden en een hoger percentage niet-inbare contributiegelden. Leden gedragen zich steeds meer als klant. Vrijwilligers vinden is steeds lastiger.
- De sport zal moeten innoveren. Er moet handiger worden samengewerkt. Sport moet betaalbaar blijven, zodat alle Groningers en vooral de jeugd kunnen blijven genieten van alle voordelen van sport. De sportverenigingen hopen in de lokale politiek een partner te vinden.

2. Inhoudelijk programma

• Cluster 1: IJssporten

De heer Van Gelder:

- Vertegenwoordigt GIJS, de Groninger IJshockey Stichting en spreekt ook namens KCG, de Kunstrijclub Groningen. De langebaanschaatsers en shorttrackers zijn ook benaderd, maar die zijn vertegenwoordigd door gewesten en maken afspraken met OCSW.
- Laat een PowerPointpresentatie zien van sportcentrum Kardinge. Dit sportcentrum ziet er geweldig uit. Het heeft een mooie entree, een sportwinkel, een goed bemande balie en een goed geoutilleerd restaurant. Er zijn mooie vergaderruimtes met hightechapparatuur om presentaties te geven. De naastgelegen school maakt ook gebruik van de faciliteiten. Er is een 400 meterbaan en er is een baan van 60 × 30 meter waarop kunstrijders en ijshockeyers rijden. Op zaterdag en zondag wordt er vrij geschaatst.
GIJS bestaat al sinds 1969. Er wordt op hoog niveau geijshockeyd en is altijd veel publiek naar de wedstrijden komen kijken. Er is ook een damesteam bij GIJS dat op het punt staat Nederlands kampioen te worden. GIJS geeft ook clinics aan de jeugd op zaterdagmiddag. Voor een laag bedrag kunnen zes lessen gevolgd worden. Daar probeert de stichting toekomstige ijshockeyers vandaan te halen.
Zowel bij GIJS als bij KCG wordt op hoog niveau geschaatst en worden kampioenen afgeleverd. Het komt allemaal door die mooie hal.
- Legt uit hoe GIJS aan zijn inkomsten komt. Afhankelijk van het aantal uren training per week wordt contributie betaald. Er zijn tweehonderd leden. Dat is aardig wat maar niet genoeg om alle kosten te betalen. Er zijn sponsorinkomsten van ongeveer 40.000 tot 45.000 euro die worden besteed aan de club.
- GIJS mag per week ongeveer 25 uur inkopen bij Kardinge, KCG nog iets minder. Ondanks dit klein aantal uren brengen ze toch Nederlandse kampioenen. In verhouding tot het aantal uren trainingsmogelijkheid is GIJS een van de beste ijshockeyteams ter wereld. Ook KCG traint op een heel hoog niveau, met hoog ingeschaalde trainers. Ze trainen zelfs 's morgens vroeg op de leegloopuren van Kardinge.
- De ambities zijn om plezier en ontspanning te bieden tegen acceptabele kosten, om mee te draaien in de nationale subtop. Kwalitatief is de baan prima in orde. Hij is nieuw en wordt zeer goed onderhouden. De huurkosten zijn ongeveer 190 euro per uur, maar een jeugdlid is goedkoper dan een volwassene. De verenigingen onderling moeten strijden om het gebruik van de baan tijdens de populairste uren, tussen 17.00 uur en 22.00 uur. Dan zijn er echter ook cursussen van Kardinge zelf, shorttrackers, keuringswedstrijden en nog wat aanbieders. Er is leegstand overdag op de doordeweekse dagen. Het ijs is 24 uur per dag bereikbaar. GIJS wil nu onderzoeken of de uren tussen 07.00 uur en 13.00 uur gebruikt kunnen worden voor ijshockeytraining voor scholen.
- De netto huurprijs is ongeveer 50% van de begroting van GIJS dus elke huurverhoging heeft een groot effect op de begroting en daardoor ook de contributie. Een uur kost ongeveer 400 euro, omdat de baan maar een halfjaar wordt gebruikt.
GIJS heeft niet de mogelijkheid inkomsten te genereren uit kantineverkoop of verkoop van kleding. In Kardinge zit een uitbater en is een winkeltje voor de kleding.
- Schetst verbetermogelijkheden: subsidies direct verwerken in de huur. Een dalurentarief hanteren. Een langer seizoen, liefst begin september beginnen en eind maart pas stoppen. Een oefenbaan is een wens. Liever een 400 meterbaan dan tennisbanen op een ijsbaan. Het vergroten van de beschikbaarheid. Als GIJS een binnenbaan krijgt zoals andere grote speelsteden, kan er beter getraind worden en kan ze mee met wereldkampioenschappen. De herkenbaarheid vergroten; het lijkt nu meer op een hotel. Een verenigingsruimte, want nu moet er telkens worden gehuurd van Kardinge. Beter verdelen van ijsuren tussen publiek en verenigingen. Soms is er een publieksuur en zitten er maar vijf mensen op het ijs terwijl de ijshockeyers staan te wachten. Een ruimte met zicht op de ijsbaan is technisch mogelijk. Een tennisbaan op de ijsbaan is inefficiënt: er wordt onnodig gas verstoekt. De kantine van Kardinge is geschikt om te worden vercommercialiseerd, zowel voor Kardinge als voor een businessclub voor GIJS en KCG.

• Cluster 2: ZaaIsporten en vechtsporten

De heer Doornbosch:

- Voorzitter van GTTC, de tafeltennisclub Groningen. Martijn Lindeboom heeft namens de vechtsporten meegedacht.
- Er zijn tientallen verenigingen die gebruikmaken van tientallen accommodaties, die via de site sport050.nl te vinden zijn. Ze zijn allemaal verschillend in gebruik van de zaal; de volleybalvereniging gebruikt een zaal anders dan een taekwondovereniging.
- Schetst een algemeen beeld van zaken waar verenigingen tegenaan lopen, hoewel die zaken in detail verschillen.
  - Er is in Groningen een tekort aan zaalruimte. Verenigingen kunnen niet altijd op gewenste tijden de gewenste accommodatie gebruiken, waardoor er versnippering optreedt. Verenigingen zijn genoodzaakt verschillende zalen in de stad te gebruiken, wat het verenigingsgevoel niet ten goede komt. Het ruimtegebrek neemt toe. Studenten kunnen niet meer altijd op de ACLO terecht en maken ook gebruik van gemeentelijke accommodaties.

Onderhoud en schoonmaak zijn een zorgpunt. Meer dan eens is een zaal of kleedkamer erg vies. Als meerdere gebruikers zaal gebruiken, voelt niemand zich verantwoordelijk. Onderhoud is van belang voor de veiligheid.
  - Zorgen zijn er over de financiële situatie van de verenigingen. Inkomsten dalen omdat sponsors moeilijker te vinden zijn. Contributie wordt een drempel om lid te worden of te blijven. Op landelijk niveau worden sportbonden gekort, daarom wordt soms de bondscontributie verhoogd voor de verenigingen. Slechts enkele verenigingen hebben een eigen kantine waarmee zij hun inkomsten kunnen verhogen. Als de gemeente subsidie wil verlagen en huren wil verhogen is dat voor veel verenigingen een doemscenario. De rek is eruit.
  - Maatschappelijke ontwikkelingen: clubtrouw en de bereidheid om zich in te zetten als vrijwilliger nemen af. Consumentisme viert hoogtij. Inzet van mensen is beperkt in tijd en taak, een bestuursfunctie invullen is lastig en ketenpartners zoals de gemeente vragen meer professionaliteit van bestuurders en vrijwilligers. De regeldruk neemt toe.
  - Het is leuk om actief te zijn binnen een sportvereniging. Je krijgt er veel voor terug.
- Geeft aan hoe het in de toekomst anders zou moeten:
  - Accommodaties zouden samen met de gemeente als beheerder zo efficiënt mogelijk gebruik moeten bewerkstelligen door informatie over de beschikbaarheid van zalen uit te wisselen en online reserveren en annuleren mogelijk te maken. Zalen worden op veel uren niet gebruikt.
  - Onderhoud en schoonmaak op peil brengen met de verenigingen.
  - De band tussen verschillende sportverenigingen en ketenpartners versterken. Met de gemeente, het Huis voor de Sport, scholen en anderen zou een realistisch sportplan moeten worden opgesteld, waarbij de rol van de sportverenigingen in de wijk wordt versterkt. De ondersteuning aan de verenigingen moet niet vanachter een bureau maar bij de verenigingen op locatie plaatsvinden.
  - Knowhow beter delen. Een kennisplatform opzetten waarbij sportondersteuning van verschillende verenigingen gedeeld wordt. Sportondersteuning meer vraaggestuurd in plaats van aanbodgedreven inrichten.
  - Innovatie stimuleren.
  - Financieel gezonde verenigingen. Kosten zouden geen belemmering mogen zijn om lid te worden van een vereniging. De gemeenten moet een consistent beleid voeren op gebied van huur.
- De financiële inkleding: niet bezuinigen maar investeren in sport en in sportaccommodaties. De behoefte van de verenigingen moet daarbij leidend zijn. Nader uitwerken:
  - optimaliseren van de bezettingsgraad in de schoolvakanties en weekends
  - bij verschillende accommodaties ook kantinefaciliteiten creëren
  - besparing op energiegebied, meer of andere energieleveranciers, verlichting optimaliseren, verwarmen, zonnecollectoren
  - eigen zaal beheren door verenigingen in plaats van door gemeente

Mevrouw Jongman:

- “Ondersteuning van de verenigingen op locatie in plaats van ondersteuning vanachter het bureau.” Welke wereld zit daarachter?

De heer Doornbosch:

- Een sportondersteuner zou gewoon bij een vereniging moeten komen kijken in plaats van mooie nota's schrijven.

De heer Reudink:

- De badmintonbond had een kerntakendiscussie over of zij wel de juiste dienstverlening aanbod. De bond had een mooie portfolio, maar weinig verenigingen voelen de steun van de centrale bond. Wat bonden en sportraden proberen te leveren is niet wat lokale verenigingen voelen aan ondersteuning. Dit is ook zo op lokaal niveau. Het Huis voor de Sport zit vol goede intenties en organiseert evenementen, maar op de vereniging ziet men er weinig van terug.

De heer Banach:

- Bereidheid om vrijwilligerswerk te doen neemt af. Inkomsten zouden gegeneerd kunnen worden uit kantinefaciliteiten, maar die leunen ook op vrijwilligers. Gaat dat werken?

De heer Doornbosch:

- Dat is een uitdaging. Het exploiteren van een kantine vraagt een grote inspanning om te voldoen aan regelgeving en inzet, maar bardiensten draaien vinden mensen vaak wel weer leuk.

Mevrouw Temmink:

- Er zou capaciteit te weinig zijn. Wat is de grove inschatting hoeveel extra zaalruimte nodig is om die versnippering tegen te gaan?

De heer Doornbosch:

- Naar aanleiding van de invulling van de nieuw te bouwen sporthal in het Europapark, gaven tien sportverenigingen aan wel drie sporthallen te kunnen vullen, met name op de gewilde uren.

De heer Reudink:

- Het Mulier Instituut heeft berekend dat een stad als Groningen acht sporthallen nodig heeft, gerelateerd aan het aantal inwoners. Of dat voldoende is voor Groningen, waar heel veel jongeren wonen, is maar de vraag. De stad groeit. Er is ruimte bij gekomen, maar die is ook heel snel gevuld.

Mevrouw Paulusma:

- Het gesprek moet gevoerd worden over de gewenste tijden. Studenten hebben een ander tijdschema dan gezinnen met kinderen.

De heer Honkoop:

- Het zou goed zijn om online te kunnen reserveren. Het zou wellicht helpen als er meer mogelijkheden zouden zijn in de zomer, als er flexibeler kan worden omgegaan met capaciteit.

De heer Reudink:

- De bezettingsgraad is heel goed, sporthallen zitten vol. Scholen overdag, verenigingen 's avonds. Er is een chronisch tekort.

• Cluster 3: Voetbal

De heer Buitenhuis:

- In Groningen zijn 41 amateurvoetbalverenigingen actief met 12.000 tot 15.000 aangesloten leden. Een groot cluster dus. In toenemende mate ook meisjes en vrouwen. Vrouwenvoetbal is inmiddels de grootste teamsport voor vrouwen.
- Voetbalverenigingen hebben door de recessie en door maatschappelijke ontwikkelingen grote problemen. De financiële situatie bij de meeste clubs is slecht. Clubs hebben drastisch teruggelopen sponsorinkomsten, bijvoorbeeld bij Oranje-Nassau een daling van 50.000 euro op een begroting van 200.000 euro. Ook overige inkomsten dalen. Tot nu toe is dit opgevangen door bezuinigingen, reserves en kleine contributieverhogingen. De rek is eruit. Elke kostenverhoging moet nu doorberekend worden aan leden, ook tariefsverhogingen van de gemeente. Het gevolg is dat leden zullen afhaken, met name jeugdleden.
- Voetbal is een massasport en een teamsport. Leren winnen en verliezen, regels leren accepteren staan centraal. In deze meer en meer geïndividualiseerde samenleving is dat van groot belang. Bij

integratieproblematiek spelen voetbalclubs een grote rol. Beweging is belangrijk, vooral voor kinderen. Scholen besteden minder tijd aan sport, waardoor de rol van de verenigingen belangrijker wordt. Gekozen volksvertegenwoordigers zouden deze volkssport betaalbaar moeten houden.

- Er is een toenemend tekort aan vrijwilligers. Iets doen voor een club is niet meer vanzelfsprekend. De burger voelt zich klant in plaats van lid. Tot 2008 was het minder voelbaar door de VUT-regelingen, maar nu werkt men weer langer door. Voetbalclubs worden bestuurd door mannen en vrouwen boven de 50 jaar en vaak boven de 60 jaar. Op iedere drie vrijwilligers die stoppen, komt er maximaal één terug, waardoor de anderen zwaarder belast worden. De overheid moet hierbij helpen om het maatschappelijk belangrijke kader overeind te houden. De clubs zijn blij dat de overheid mensen met uitkering verplicht vrijwilligerswerk te doen.
- Het bestuurbaar houden van de voetbalsport is van groot belang.
- Andere problemen die spelen: toenemende regeldruk, kosten door het spelen op landelijk niveau, de financiering van topvrouwenvoetbal, annexatie van eigendommen van de club.
- Breedtesport zou meer prioriteit moeten krijgen in gemeentelijk beleid. Investeer in sport in plaats van te bezuinigen.

Mevrouw Chakor:

- Wat doen de verenigingen om meer vrijwilligers aan te trekken en te behouden? Wat zou de gemeente hieraan kunnen doen?

De heer Buitenhuis:

- Bij de eigen vereniging is het verplicht draaien van kantinediensten ingevoerd en dat loopt, maar niet als mensen er speciaal voor moeten komen. Het probleem is dat mensen weglopen als het te zwaar wordt. De verenigingen maken nu gebruik van mensen met taakstraffen, maar het wordt steeds moeilijker.

De heer Bolle:

- Als je voor alle 31 voetbalclubs hetzelfde beleid voor vrijwilligers zou voeren, bijvoorbeeld verplichte kantinediensten, zouden mensen niet naar een andere vereniging overlopen.

De heer Buitenhuis:

- Nadeel is dat je dan in een competitieve situatie komt. Dit is niet uitvoerbaar.

Mevrouw Paulusma:

- Zijn er misschien niet te veel voetbalclubs?

De heer Buitenhuis:

- Heeft daar geen mening over.

Mevrouw Chakor:

- Wat zou de gemeente kunnen doen om vrijwilligers aan te trekken?

De heer Buitenhuis:

- Mensen met een uitkering stimuleren om vrijwilligerswerk te doen. Dit werkt goed. Zo werkt er een werkloze van 50+ wekelijks twintig tot dertig uur tegen een kleine vergoeding van de gemeente. Hij doet dat met veel plezier en doet maatschappelijk nuttig werk.

Mevrouw Temmink:

- Clubs moeten ook verbonden zijn met bepaalde wijken en buurten. Hoe zit het met vrijwilligers uit de eigen buurt?

De heer Buitenhuis:

- Kinderen voetballen met kinderen uit de klas, soms in de buurt, het vervoer wordt gezamenlijk geregeld. Oude verbanden, zoals of een vereniging christelijk is, worden losgelaten. Het is moeilijk voor een sportclub zijn weg te vinden.

De heer Honkoop:

- Hoe ervaart de werkloze het dat hij een prestatie moet leveren?

De heer Buitenhuis:

- Hij is hartstikke blij. Zijn kans op betaald werk is 1%. Hij voelt zich weer maatschappelijk nuttig en heeft een sociaal kader.

De heer Sijbolts:

- Steeds meer voetbalclubs hebben het moeilijk door de recessie en maatschappelijke problemen. Welke maatschappelijke problemen zijn dat?

De heer Buitenhuis:

- Vrijwilligerssituatie, het niet meer clubgebonden zijn, de tweeverdienersgezinnen die het altijd druk hebben.

Mevrouw Jongman:

- Wat houdt de toenemende regeldruk in?

De heer Buitenhuis:

- Het gaat over de exploitatie van kantines, de veiligheid, defibrillatoren op complexen waarbij mensen een BHV-aantekening moeten hebben.

De heer Boter:

- Kardinghe heeft een aantal grote clubs en ook veel jeugd. De velden worden ook buiten schooltijd gebruikt. Hebben grote clubs meer financiële armslag dan kleine clubs?

De heer Buitenhuis:

- Nee, want grote clubs hebben hoge kosten doordat zij meedoen aan de landelijke competitie.

• Cluster 4: Zwemmen

Mevrouw In 't Veldt:

- Bestuurslid van G.Z. TriVia, de grootste zwemvereniging van Groningen. Spreekt ook namens andere zwemverenigingen, de Watervrienden en de reddingsbrigade.
- Geeft een korte schets van zwemmen. De wethouder wil overal komen meesporten: het eerste halfjaar zou hij met zwemmen kunnen vullen. Groningen heeft drie gemeentelijke binnenzwembaden en zeventien zwemverenigingen, inclusief de verenigingen die zwemmen binnen hun aanbod hebben zoals de triatlonvereniging en de ex-hartpatiëntensportvereniging Groningen. Binnen het cluster zwemmen is er een enorme diversiteit. De kleinste vereniging heeft veertig leden, de grootste duizend. Hun aanbod varieert van baantjes zwemmen tot waterpolo of diplomazwemmen. De reddingsbrigade heeft bovendien een maatschappelijke positie; het is een water-hulpverleningsorganisatie. De ambitie van de verschillende verenigingen is ook heel divers, van recreatie tot topsport. De doelgroep kent een grote diversiteit: topsporters, naturalisten, allochtone mannen en vrouwen, alleen mannen en alleen dames, gehandicaptensport. De gemeente biedt ook zwemmen aan, zowel diplomazwemmen als aquajoggen en trimzwemmen.
- Actuele issues: financiën zijn een aandachtspunt. De kosten van het badwater vormen de grootste kostenpost. Bijna alle trainingen worden met vrijwilligers gedaan, alleen TriVia heeft een trainer, omdat de zwemmers op het hoogste niveau moeten presteren. Door noodzakelijke professionalisering van vrijwilligers zijn er hogere opleidingskosten. Enerzijds door het zwem-ABC, de kosten voor certificering, anderzijds is er ook steeds meer regeldruk vanuit de gemeente. EHBO, veiligheid, opleiden van mensen kost geld. Tegenwoordig is minimaal mbo nodig om aan de badrand te staan. Ook daarom is het soms lastig om vrijwilligers te vinden. De gemeente kan misschien faciliteren door gezamenlijke opleidingen te bieden.
- Kostenbeheersing is maar beperkt mogelijk. Het badwater komt van de gemeente, de verenigingen kunnen geen directe invloed uitoefenen op kosten van het badwater. Aan de inkomstenkant zijn de contributies de grootste bron. Sponsoring levert iets op, maar deze inkomsten nemen af. Meer exposure in zwembaden is misschien mogelijk; bijvoorbeeld een vlag ophangen van sponsors. De meeste zwemverenigingen kennen geen kantine-inkomsten. Alleen in het Helperbad wordt de kantine geëxploiteerd door TriVia, maar vijf kwartier nadat laatste zwemmer uit bad is gekomen, gaat het zwembad dicht. Verzoeken om een eigen ingang, om een langer kantinegebruik mogelijk te maken, zijn niet gehonoreerd.
- Effecten voor kleine verenigingen als de tarieven omhoog gaan en subsidies omlaag: hogere contributies, waardoor leden vertrekken. Kosten voor de rest worden groter, waardoor meer afhakers.
- Gebrek aan badwater. De zwembaden liggen vol, verenigingen kunnen niet meer groeien omdat er geen extra uren meer bij kunnen. Wedstrijdzwemmers trainen in de ochtenduren en 's avonds. Lastig is dat er zoveel doelgroepen zijn, met verschillende eisen. TriVia kan bijvoorbeeld niet meer trainen in het oude Helperbad omdat daar extra warm zwemwater is.
- Elk jaar moeten de verenigingen weer dezelfde uren aanvragen. Die onzekerheid is heel onprettig.
- Visie op de toekomst: diversiteit moet gehandhaafd blijven. Verenigingen hebben bestaansrecht. Diversiteit komt overeen met wat Groningen wil: sport midden in de maatschappij.

- Breedtesport en topsport moeten beide aangeboden blijven worden. Als breedtesport is zwemmen nog betaalbaar in Groningen. Binnen TriVia wordt topsport bedreven. TriVia zwemt in de hoogste landelijke competities. De vereniging regelt dit zelf zonder hulp van de gemeente. Iemand die veertien uur per week traint, betaalt een contributie van 500 euro per jaar. Startgeld en vervoer worden uit eigen zak betaald. Groningen afficheert zich als City of Talent: wat heeft de gemeente dan over voor de topsport?
- 50 meterbad in Drachten gaat sluiten. Noord-Nederland heeft dan geen 50 meterbad meer. Gezien de druk op de paden en het niveau van de topsport zou een 50 meterbad zeer wenselijk zijn.
- Brede maatschappelijke ontwikkelingen zoals geschetst bij andere sporten, gelden ook bij het zwemmen. Vrijwilligers zijn moeilijk te vinden en beperkt beschikbaar.
- Gesprekken met de gemeente om iets te doen in onderhoud en beheer leveren nog niet veel op.
- Het oprichten van een stichting, bijvoorbeeld voor het 50 meterbad, kan interessant zijn.

De heer Sijbolts:

- Moet er in Groningen een 50 meterbad komen of ergens in Noord Nederland?

Mevrouw In 't Veldt:

- De voorkeur is Groningen. De druk op het zwemwater is al hoog en TriVia zit in Groningen. Dit is de vereniging die op het hoogste niveau presteert.

De heer Honkoop:

- Kunnen de kosten worden teruggebracht door het badwater wat kouder te maken?

Mevrouw In 't Veldt:

- Er zijn heel veel verschillende doelgroepen. Op sommige dagen is het water warmer, maar misschien kan er beter ingeroosterd worden.

De heer Bolle:

- De zwemverenigingen willen een eigen ingang, zodat de kantine langer gebruikt kan worden. Krijgen mensen die de bar draaien betaald?

Mevrouw In 't Veldt:

- Bij TriVia zijn er twee vrijwilligers, die een vrijwilligersbijdrage krijgen. Zij hebben een hygiënediploma en exploiteren de kantine. Maar als TriVia een eigen kantine heeft, kan het badpersoneel na de training naar huis en hoeft het niet te wachten tot vijf kwartier nadat de laatste zwemmer uit het bad is.

Mevrouw Paulusma:

- Hoeveel contributie betalen de topzwemmers?

Mevrouw In 't Veldt:

- 500 euro per jaar, exclusief startgeld en reiskosten.

• Cluster 5: Veldsporten

De heer Wienen:

- Voorzitter van GHBS, de burgerhockeyclub in Groningen, spreekt namens alle veldsporten niet zijnde voetbal.
- Visie: de veldsportclubs nemen graag zelf verantwoordelijkheid en bepalen graag zelf waar ze naartoe gaan. Ze willen met de gemeente omgaan als gelijkwaardige gesprekspartner. Samen kijken naar de toekomst, naar hoe clubs gefaciliteerd moeten worden, door de gemeente of de clubs zelf. Samen kijken naar investeringen en onderhoudsplannen. Welke velden vervangen, dat soort zaken.
- In hoeverre horen topsporten die zichzelf bedruipen, thuis in een sportvisie van de gemeente? Hoort dit niet bij marketing of bij een bedrijf? Vervult topsport die rol die de breedtesport vervult en moet het wel uit dezelfde begroting? In hoeverre moeten de veldsporten opdraaien voor dingen die FC Groningen bijvoorbeeld verkeerd doet? De veldsporten vinden van niet. Er zijn ook topsporten die geen winst maken, die horen dan wel onder gemeentebegroting te vallen.
- Knelpunten: er zijn te weinig kleedkamers. Het is niet precies bekend wie betaalt voor welk gebruik. De hockeyclub heeft vier velden, volgens de KNVB-normen, de voetbalnormen die de gemeente aanhoudt, zouden er dan acht kleedkamers moeten zijn maar de hockeyclub heeft er maar twee. Clubs die van ver komen wil men toch gastvrij ontvangen en dat is lang niet altijd mogelijk.

- De gemeente heeft lang niet van elke competitie verstand. Daarom moet zij in gesprek gaan met de clubs over hoe een seizoen eruit ziet, hoe velden worden ingezet. Daarop zou het tarifieringssysteem moeten worden aangepast. De honkbalclub Cariben heeft te weinig velden beschikbaar.
- Het juridisch eigendom van sportgebouwen is onduidelijk. Dit geldt op sportpark Corpus den Hoorn, maar ook op andere plekken in de stad. Niemand durft te investeren, omdat niemand weet of het geld in de vereniging blijft of van de gemeente wordt. Er worden geen hypotheeken verstrekt en alle kwaliteitstoevoegingen liggen stil.
- De clubleden zijn vrijwilligers en de gemeente werkt met professionals. De gemeente wil altijd onder kantoortijd werken, wat voor de verenigingen soms lastig is. Enige flexibiliteit hier is gewenst.
- Mogelijke besparingen: efficiënter verhuur van accommodaties. Clubs willen niet betalen voor wat anderen niet gebruiken. Efficiënt investeren.
- Clubs kunnen een toegevoegde waarde hebben door de wijken in te gaan. De rugbyclub wilde langs bij scholen langs om een leuke gymles te verzorgen en zo de jongens en meisjes in aanraking te brengen met rugby.

De heer Honkoop:

- Hoe is de samenwerking met het Huis voor de Sport?

De heer Wienen:

- De ervaring van GHBS is dat het Huis voor de Sport zaken toevoegt die ook bij de bond kunnen worden gehaald. De toegevoegde waarde niet zo groot.

Mevrouw Jongman:

- Houdt het juridisch eigendom het verder ontwikkelen van het gebouw tegen?

De heer Wienen:

- Qua ledental houdt het de uitbreiding nog niet tegen, maar de clubs moeten heel hard werken om alles schoon te houden. Door het tekort aan kleedkamers kleden spelers zich om in het clubgebouw, materiaal ligt in containers op het terrein, ook de vergaderruimte wordt als kleedkamer gebruikt, er is nog enkel glas, niemand durft te investeren.

• Cluster 6: Tennis en atletiek

De heer Caro:

- Voorzitter van tennisvereniging met tennis GLTB in Helpman. Spreekt vooral namens de GLTB omdat de tijd wat kort was om met andere tennisverenigingen te overleggen, maar dit verhaal geldt ook wel voor de andere tennisverenigingen in de stad: van Starkenborgh, de Cream Crackers, de Hunze en in enige mate voor de studententennisverenigingen op de ACLO.
- GLTB is een oude vereniging, 101 jaar oud, gevestigd op een mooi park samen met Cream Crackers met in totaal 21 gravelbanen. GLTB heeft ongeveer 1300 leden, waarvan 300 jeugdleden. Er wordt gespeeld op alle niveaus, ook topsport. Voor de trainingen wordt samengewerkt met een tennisschool. Dit is gewoon een bedrijf dat zijn werk uitvoert op het tennispark. De club werkt goed met de tennisschool samen, maar het is een volledig zelfstandige onderneming. Voor het onderhoud heeft de club mensen in dienst, want de club heeft het park volledig in eigendom. De afhankelijkheidsrelatie met de gemeente is anders dan bij andere sporten. De club ontvangt een klein bedrag aan jeugdsubsidie maar draagt elk jaar 1100 euro ozb af aan de gemeente. Het theehuis of de kantine op het park wordt geëxploiteerd door vrijwilligers. Dit levert ook een klein bedrag op.
- Van de begroting gaat tweederde deel op aan onderhoud van het park, eenderde is voor de helft voor administratie en de bijdrage aan de tennisbond en de andere helft is te besteden aan activiteiten, waarvoor de vereniging ooit is opgericht. Dit deel staat voortdurend onder druk.
- Er is een teruggang in het aantal jeugdleden. Aanwas is belangrijk om het ledental op peil te houden. Daarnaast willen de verenigingen ook een rol spelen in de wijk, een gezonde leefstijl promoten, obesitas voorkomen etc.
- GLTB wil zoveel mogelijk activiteiten bieden en meer van waarde zijn voor omwonenden. Helpman kent veel ouderen en alleenstaanden. De club wil ook het gesprek aangaan met de kinderopvangverenigingen in de buurt om te onderzoeken of ze iets voor elkaar kunnen betekenen.

- Oplossingsrichtingen zijn wat GLTB betreft het beter benutten van het theehuis, ook in de winter, het gezamenlijk inkopen van energie of gravel met andere verenigingen, zonnepanelen misschien. Geld lenen van leden is een constructie die al eerder is gedaan voor verlichting. Dit is goed bevallen. Met sponsoring is niet veel gedaan, omdat het park te mooi is voor reclameborden, maar dit idee wordt wel onderzocht.

De heer Gerritsen:

- Voorzitter van Groningen Atletiek. Een gezonde vereniging die groeit.
- Hoe kunnen we sport bevorderen, ook op de atletiekbaan en betaalbaar houden? Gemeente en sportverenigingen kunnen via de jeugd de sport stimuleren door een adequaat jeugdbeleid op te stellen, de samenwerking met scholen te bevorderen en de sportpromotie door de verenigingen te ondersteunen.
- De gemeente moet zorgen voor voldoende sportonderwijs en gebruikmaken van de sportaccommodaties. Ze kan samen met verenigingen sportdagen organiseren, waardoor een relatie tussen jeugd en sportverenigingen kan ontstaan.
- De gemeente kan kennismakingstrainingen in de scholen organiseren met diverse sporten. Sportverenigingen moeten samenwerken om de sport te promoten bij de jeugd en de accommodaties moeten ook geschikt zijn om jeugd te ontvangen en bereikbaar zijn, ook per ov.
- Bewegen is belangrijk. De gemeente zou de behoefte aan beweging bij bedrijven en instellingen moeten inventariseren en een stimuleringsplan moeten opzetten met zorgtaken, Wmo-taken, etc. Zo kan Lentis gebruikmaken van de atletiekaccommodatie voor zijn patiënten.
- Het is belangrijk dat de verenigingen financieel gezond zijn. De gemeente moet daarvoor samen met verenigingen richtlijnen opstellen. Verenigingen moeten een beleidsplan hebben. Wat is het gebruikerspotentieel van de accommodaties? Welke scholen of bedrijven kunnen er gebruik van maken? Er moet een planmatig beheer en onderhoud komen van de atletiekbaan. Dit moet de gemeente doen samen met de gebruikers in een langlopend contract, zodat de vereniging weet dat ze over tien jaar nog een atletiekbaan heeft. Dan wil de vereniging best investeren.
- De atletiekaccommodatie is niet geschikt voor mensen met een lichamelijke beperking. Dat is jammer, de vereniging zou graag ook mensen met een handicap willen toelaten op haar centrum.

De heer Honkoop:

- Hoe bevalt de samenwerking met het Huis voor de Sport?

De heer Caro:

- Die is minimaal. GLTB heeft hen opgezocht voor de financiële administratie en dat gaat goed, met inzet van mbo- en hbo-studenten. Sportinhoudelijk is er geen contact.

De heer Gerritsen:

- De atletiekvereniging heeft wel samengewerkt met het Huis voor de Sport en gevraagd wat men kon doen aan de sportstimulering. De laatste jaren is het Huis voor de Sport terughoudend. Ze komen niet naar de verenigingen toe, die moeten naar hen toe.

Mevrouw Enting:

- Krijgt de tennisvereniging van de gemeente jeugdsubsidie?

De heer Caro:

- Ja.

De heer Boter:

- Alle clubs hebben iets gezegd over de accommodatie. Hoe zit dat met Groningen Atletiek? Wie zijn de gebruikers, wie doet het beheer?

De heer Gerritsen:

- De accommodaties zijn een paar jaar geleden gerenoveerd. Ze zijn heel geschikt als trainingsbaan maar niet geschikt voor topsport. De atletiekunie stelt de eis van 8 laans rondbaan voor internationale wedstrijden. Groningen Atletiek heeft een 6 laans rondbaan en loopt alle grote toernooien mis.

De heer Bolle:

- De afhankelijkheidsrelatie van de tennisvereniging met de gemeente is klein. Heeft de tennisvereniging iets nodig van gemeente?

De heer Caro:

- Samenwerken op gebied van groot onderhoud.

De voorzitter:

- Dankt de sprekers en nodigt de publieke tribune uit vragen te stellen.

Mevrouw Hoexum:

- Vertegenwoordigt Kracht en Vriendschap, een turnvereniging met 550 leden.
- De vereniging heeft een ernstig gebrek aan accommodatie voor het organiseren van wedstrijden. De vereniging organiseert incidenteel wedstrijden; dit moet in een sporthal waar veel publiek en veel toestellen moeten kunnen zijn. Dit kan alleen in Hoogkerk en Kardinge. Wedstrijden kunnen soms niet doorgaan omdat er geen hal beschikbaar is, of er moet worden uitgeweken naar bijvoorbeeld Hogeveen. De hallen worden langdurig gereserveerd voor competitiesport, waardoor de turnverenigingen buiten de boot vallen.
- De rol van het Huis voor de Sport is voor de turnvereniging groot. Al jarenlang bieden ze instapcursussen voor allerlei sporten aan voor basisscholen. Dat is heel goed.

De heer Bolle:

- Zijn de problemen straks opgelost als de turnhal op het Europapark daar staat?

Mevrouw Hoexum:

- Helemaal niet. De turnhal is een oefenruimte, waar continu materiaal staat.

De heer Verhofstad:

- Spreekt namens de GKV, de Groninger Kanovereniging, de polosectie.
- De roeibaan Harkstede is weggegaan, waardoor er nu geen Nederlands kampioenschap georganiseerd kan worden. De vereniging heeft dit jaar twee teams in de hoofdklasse en om toernooien te organiseren zijn er geschikte velden nodig en een trainingsplek.

De heer Dijkman:

- Is een commerciële aanbieder, maar heeft ook een verenigingshart en een sporthart. Hij komt vanuit het judo en heeft ook een fitnesscentrum, noodgedwongen.
- Het Huis voor de Sport heeft de judovereniging enorm geholpen. De vereniging heeft 1350 leden en 21 locaties. Overal waar een gaatje is in een sporthal, probeerden ze in samenwerking met schoolsportclubs en het Huis voor de Sport judo te ontwikkelen en dat gaat goed.
- De judovereniging zit op al die kleine locaties maar is niet zichtbaar. Vraag aan de gemeente is of er een raamsticker op de sporthal kan komen met alle clubs die erin zitten, de contactadressen en de tijdstippen en dagen dat ze erin zitten, zodat de zichtbaarheid wat groter wordt.
- Commercie en verenigingsonderwijs is uit nood geboren. Dijkman heeft vroeger veel squashzaaltjes gehuurd in Kardinge, judomatten neergelegd en zo met zes leraren vierhonderd kinderen aan de gang gekregen. Daar werden ze uit gestuurd want judo was geen kernactiviteit van Kardinge. Toen is hij noodgedwongen een eigen fitnesscentrum begonnen, maar dat bleek een schot in de roos. In Groningen heeft hij nu 1500 mensen aan het sporten, wat omzet genereert, waardoor ze kinderen toch kunnen laten sporten op een locatie die misschien niet rendabel is. Misschien moeten de verenigingen dus wat meer gaan ondernemen en moet de gemeente het ondernemen wat meer stimuleren.

3. Conclusies en verdere traject**De voorzitter:**

- Dankt alle sprekers. Het was een mooie aftrap om een globaal beeld te krijgen van de sportverenigingen en hoe de sport ervoor staat. Belangrijke thema's zijn aangestipt: accommodaties, onderhoud, schoonmaak, financiering, eigendomsverhoudingen, vrijwilligers.
- De gemeente zal vaker in het jaar met de sportverenigingen bij elkaar komen over een gericht onderwerp en is ook in gesprek met de sportkoepel. Deze expertmeeting wordt daar ook in meegenomen.

De heer Reudink:

- Is blij dat de verenigingen een kans geboden krijgen om aan te geven wat de problemen zijn en waar uitdagingen liggen. Ook is duidelijk geworden waar zij zelf moeten ontwikkelen. Het is een mooie kick-off voor een verder traject.
- Het is zaak om dit traject gezamenlijk op te blijven pakken. De sportverenigingen zijn in gesprek met ambtelijke werkgroepen.
- Nodigt alle raadsleden uit om de aansluiting op te zoeken en het voorbeeld van de wethouder te volgen.

4. Afsluiting**De voorzitter:**

- Dankt de voorbereidingscommissie, de publieke tribune en alle sprekers en sluit de bijeenkomst af om 22.30 uur.